

Kuratorium Oświaty
w Szczecinie

**Konkurs Wiedzy o Społeczeństwie
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2025/2026**

Etap rejonowy

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. **Zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi** zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.
2. Masz do rozwiązania **45 zadań**. Za poprawne rozwiązanie każdego z zadań otrzymasz 1 punkt.
3. Wszystkie zadania to zadania zamknięte. Każde zawiera **4 odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**.
4. Odpowiedzi udzielaj tylko na załączonej **karcie odpowiedzi**.
5. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.
6. Za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie **45 punktów**.
7. Uważnie czytaj wszystkie polecenia.
8. Pisz tylko długopisem/piórem; nie używaj ołówka, gumki ani korektora.
9. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
10. Czas rozwiązywania zadań: **90 minut**.

Powodzenia!

1. Akty prawa miejscowego w samorządzie województwa podpisuje i kieruje do publikacji: **1 p.**

- a) Wojewoda
- b) Marszałek Województwa
- c) Przewodniczący Sejmiku Województwa
- d) Zarząd Województwa

2. Zaznacz odpowiedni termin, który opisany jest w poniższym tekście. **1 p.**

„Jest to forma rządów występująca już w starożytnej Grecji, mająca przejściowy charakter, polegająca na tym, iż ambitna jednostka przejmowała władzę z rąk arystokracji i sprawowała rządy samodzielnie. Współcześnie określenie rządów despotycznych, samowolnych i okrutnych posługujących się różnorodnymi formami przymusu, zwłaszcza tym fizycznym (...).” A. Antoszewski, R. Herbut (red.), *Leksykon Politologii*, Warszawa 2002.

- a) Despotyzm
- b) Tyrania
- c) Dyktatura
- d) Oligarchia

3. Zaznacz odpowiednią mniejszość, której symbolem jest poniższa grafika. **1 p.**

<https://www.nik.gov.pl/najnowsze-informacje-o-wynikach-kontroli/nik-o-ochronie-praw-mniejszosci.html>

- a) Karaimi
- b) Tatarzy
- c) Romowie
- d) Łemkowie

4. Inicjatywa uchwalodawcza w Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego nie przysługuje: **1 p.**

- a) Grupie 3 radnych
- b) Grupie 1000 obywateli
- c) Marszałkowi Województwa
- d) Wicemarszałkowi Województwa

5. Miastem na prawach powiatu nie jest: 1 p.

- a) Szczecin
- b) Kołobrzeg
- c) Koszalin
- d) Świnoujście

6. Z jakiej liczby powiatów składa się łącznie województwo zachodniopomorskie (powiaty ziemskie + miasta na prawach powiatu) 1 p.

- a) 21 powiatów
- b) 18 powiatów
- c) 20 powiatów
- d) 23 powiatów

7. Na podstawie materiałów źródłowych odpowiedz ilu radnych wchodzi w skład Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego. 1 p.

Art.16.3

W skład sejmiku województwa wchodzi radni wybrani w wyborach bezpośrednich w liczbie trzydziestu w województwach liczących do 2 000 000 mieszkańców oraz po trzech radnych na każde kolejne rozpoczęte 500 000 mieszkańców.

Dz.U.1998 Nr 91 poz.576

- a) 30 radnych
- b) 33 radnych
- c) 36 radnych
- d) 39 radnych

8. Województwo zachodniopomorskie zostało utworzone: 1 p.

- a) W okresie rządów koalicji SLD-PSL
- b) W czasie prezydentury Lecha Wałęsy
- c) W tym samym roku gdy RP weszła do NATO
- d) Wówczas, gdy premierem był Jarosław Kaczyński

9. Ze względu na reżim polityczny państwa dzielimy na: 1 p.

- a) Państwa unitarne i federacje
- b) Państwa demokratyczne, autorytarne i totalitarne
- c) Monarchie i republiki
- d) Żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa

10. Karol Monteskiusz był autorem: 1 p.

- a) Idei umowy społecznej
- b) Teistycznej koncepcji genezy państwa
- c) Zasady trójpodziału władzy
- d) Koncepcji praw naturalnych

11. Głowa państwa ukazana na poniższej fotografii stoi na czele:

1 p.

<https://www.google.com/search>

- a) Republiki parlamentarnej
- b) Monarchii absolutnej
- c) Monarchii konstytucyjnej
- d) Monarchii stanowej

12. Poniższy plakat nawiązuje do akcji przeprowadzanej przez:

1 p.

<https://www.uken.krakow.pl/uniwersytet/kalendarz-wydarzen/>

- a) Organizację Narodów Zjednoczonych
- b) Polską Akcję Humanitarną
- c) Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża
- d) Amnesty International

13. Wspomniana w poprzednim zadaniu akcja ma na celu obronę:

1 p.

- a) Życia poczętego
- b) Uchodźców
- c) Więźniów politycznych
- d) Więźniów ekonomicznych

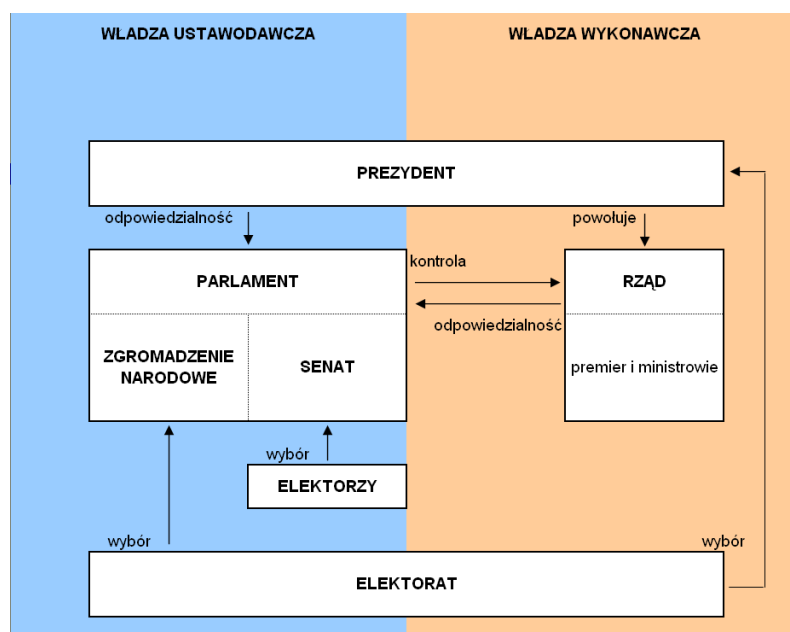
14. Do praw człowieka II generacji zaliczamy:

1 p.

- a) Prawo do pracy
- b) Prawo do własności
- c) Prawo do czystego środowiska
- d) Prawo do stowarzyszania się

15. Poniższy schemat przedstawia system polityczny:

1 p.

<https://pl.wikipedia.org/>

- a) Republiki Francuskiej
- b) Republiki Włoskiej
- c) Federacji Rosyjskiej
- d) Rzeczypospolitej Polskiej

16. Zaznacz odpowiednie pojęcie opisane w poniższym tekście

1 p.

„Działalność zmierzająca do takiego ukształtowania postawy skazanego, by mógł on po okresie odosobnienia, powrócić do bezkonfliktowego uczestnictwa w życiu społecznym”

M. Zmierzak, S. Wronkowska (red.), *Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie*, Warszawa 2007.

- a) Socjalizacja pierwotna
- b) Resocjalizacja
- c) Inwigilacja
- d) Socjalizacja odwrócona

17. Konstytucja RP z 1997 roku nie jest konstytucją:

1 p.

- a) Uchwaloną
- b) Oktrojowaną
- c) Sztywną
- d) Materialną

18. Członkiem Trybunału Stanu w Polsce jest:

1 p.

- a) Minister sprawiedliwości
- b) Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
- c) Prezes Najwyższej Izby Kontroli
- d) I Prezes Sądu Najwyższego

19. Na podstawie poniższego tekstu odpowiedź, czy w wyniku opisanego głosowania doszło do skrócenia kadencji Sejmu RP.

1 p.

Głosowanie w sprawie skrócenia kadencji Sejmu RP

Poprzedzająca głosowanie debata przebiegała w gorącej atmosferze. Nie zabrakło okrzyków, uderzania w pulpity, komentowania na gorąco z ław poselskich słów przemawiających w imieniu klubów parlamentarzystów, wzajemnej wymiany złośliwości i gniewnych ripost. Ostatecznie w głosowaniu wzięło udział 307 posłów. Za wnioskiem opowiedziało się definitywnie 287 posłów, 15 było przeciw, a 5 wstrzymało się od głosu.

Na podstawie: www.gk24.pl/apps/pbcs.dll/article?AID=/20070908/WYBORY02/70908002

- a) Tak, doszło do skrócenia kadencji Sejmu, ponieważ za wnioskiem opowiedziało się 287 posłów
- b) Nie, ponieważ tylko Prezydent RP może skrócić kadencję Sejmu
- c) Nie, ponieważ, w głosowaniu nie osiągnięto większości kwalifikowanej 2/3
- d) Nie, ponieważ w głosowaniu wzięło udział tylko 307 posłów

20. Klub poselski w Sejmie może utworzyć:

1 p.

- a) 10 posłów
- b) 12 posłów
- c) 15 posłów
- d) 20 posłów

21. Jaki organ władzy państwowej przewodniczy opisanej Radzie?

1 p.

„Stanowi forum współpracy władzy wykonawczej, umożliwiające uzgodnienie wspólnego stanowiska, jednak nie przysługują jej kompetencje Rady Ministrów. Wskazuje na to Art.141 Konstytucji RP. Stanowiska przedstawiane w toku prac (...) i dokonywane uzgodnienia nie mają zatem charakteru prawnie wiążącego, lecz niosą w sobie istotny walor polityczny.

<https://www.gazetaprawna.pl/>

- a) Prezes Rady Ministrów
- b) Marszałek Sejmu
- c) Marszałek Senatu
- d) Prezydent RP

22. Siedzibą główną ONZ jest:

1 p.

- a) Nowy York
- b) Waszyngton
- c) Bruksela
- d) Londyn

23. Traktat o Unii Europejskiej został podpisany w:

1 p.

- a) Maastricht
- b) Paryżu
- c) Rzymie
- d) Lizbonie

24. Prawo wyłącznej inicjatywy legislacyjnej w UE posiada:

1 p.

- a) Parlament Europejski
- b) Komisja Europejska
- c) Rada Europejska
- d) Rada Unii Europejskiej

25. Zdjęcia ukazują siedzibę jednej z instytucji UE. Zaznacz, która to instytucja. 1 p.

<https://euractiv.pl/>

<https://www.bryla.pl/>

- a) Trybunał Sprawiedliwości UE
- b) Komisja Europejska
- c) Rada Europejska
- d) Rada Unii Europejskiej

26. Który z polskich polityków reprezentuje nasz kraj w instytucji, której siedziba ukazana jest na powyższych ilustracjach.

1 p.

- a) Karol Nawrocki
- b) Donald Tusk
- c) Radosław Sikorski
- d) Andrzej Duda

27. Kolorem niebieskim na mapie oznaczono

1 p.

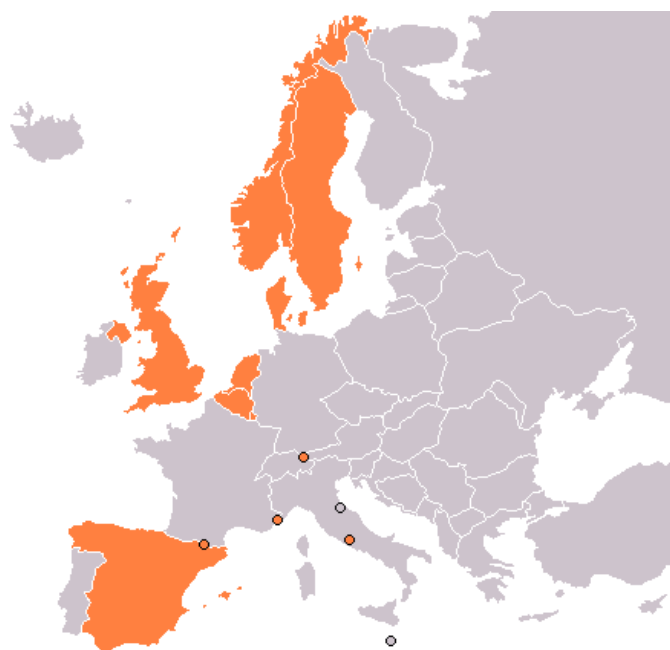

<https://pl.wikipedia.org/>

- a) Kraje UE po rozszerzeniu w 2004
- b) Kraje strefy Schengen
- c) Kraje strefy euro
- d) Kraje UE po rozszerzeniu w 2007

28. Poniższa mapa ukazuje:

1 p.

<https://pl.wikipedia.org/>

- a) Monarchie
- b) Republiki prezydenckie
- c) Federacje
- d) Republiki parlamentarne

29. Odpowiedz, w którym kraju współcześnie najczęściej są stosowane referenda i lokalne zgromadzenia ludowe. **1 p.**

- a) Republika Czech
- b) Republika Austrii
- c) Konfederacja Szwajcarska
- d) Republika Węgier

30. Odpowiedz na pytanie, którym numerem zostało oznaczone na mapie Państwo wskazane przez Ciebie w zadaniu numer 29 . **1 p.**

<https://pl.wikipedia.org/>

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4

31. Poniższa karykatura dotyczy :

1 p.

<https://xpert.digital/>

- a) Polityki celnej USA wobec Europy
- b) Polityki obronnej i zwiększania wydatków na armie państw UE i NATO
- c) Polityki celnej USA i UE wobec Chin
- d) Polityki zwiększenia sankcji wobec Rosji

32. Na podstawie *Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich* odpowiedzialności karnej w Polsce nie ponoszą osoby:

1 p.

- a) Do 13 roku życia
- b) Do 12 roku życia
- c) Do ukończenia 14 lat
- d) Do ukończenia 17 lat

33. Przed jakim wydziałem sądu co do zasady odpowiadają nieletni pomiędzy 13 a 17 rokiem życia?

1 p.

- a) Przed wydziałem dla nieletnich
- b) Przed wydziałem rodzinnym
- c) Przed wydziałem cywilnym
- d) Przed wydziałem karnym

34. Ławnikiem w Polsce może być osoba, która ukończyła:

1 p.

- a) 21 lat
- b) 25 lat
- c) 29 lat
- d) 30 lat

35. Zaznacz zdanie fałszywe. Sąd Najwyższy w Polsce:

1 p.

- a) dokonuje wykładni powszechnie obowiązującej
- b) Jest częścią struktury sądów powszechnych i administracyjnych
- c) Rozpoznaje protesty wyborcze
- d) Stwierdza ważność wyborów do Sejmu

36. Kto uchwala statut szkoły?

1 p.

- a) Rada szkoły /rada pedagogiczna
- b) Rada rodziców
- c) Organ prowadzący
- d) Dyrektor szkoły po konsultacjach za radą pedagogiczną i samorządem szkolnym

37. Który z poniższych przykładów nie należy do prerogatyw Prezydenta RP? **1 p.**

- a) Zarządzanie wyborów do Sejmu
- b) Powoływanie sędziów
- c) Zarządzanie wyborów do organów samorządu terytorialnego
- d) Powoływanie Rady Ministrów

38. Zgodnie z Konstytucją RP politykę zagraniczną prowadzi:

1 p.

- a) Rada Ministrów
- b) Prezydent RP
- c) Minister Spraw Zagranicznych
- d) Marszałek Senatu

39. Które państwo UE współcześnie posiada przyjazne stosunki z Rosją?

1 p.

- a) Polska
- b) Białoruś
- c) Węgry
- d) Łotwa

40. Stan klęski żywiołowej w Polsce ogłasza:

1 p.

- a) Wojewoda
- b) Rada Ministrów
- c) Prezydent RP
- d) Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

41. Wskaż, jaka ideologia opisana jest w poniższym tekście.

1 p.

„Nacjonalistyczny ruch polityczny i ideologia żydowska ukształtowana na gruncie wyrosłej z religii judaistycznej koncepcji «narodu wybranego». Początkowo celem było dążenie do stworzenia, a później do umocnienia odrębności państwa żydowskiego. Termin pochodzi od nazwy wzgórza w Jerozolimie, na którym według tradycji żydowskiej znajduje się grób króla Dawida – twórcy silnego, zjednoczonego państwa żydowskiego z XI–X w. p.n.e. Twórcą jednolitej ideologii był Teodor Herzl (1860–1904)”.

A. Antoszewski, R. Herbut (red.), *Leksykon Politologii*, Warszawa 2002.

- a) Syjonizm
- b) Chasydyzm
- c) Judaizm
- d) Rasizm

42. Mahatma Ghandi i pastor Martin Luther King są przykładem: 1 p.

- a) Walki z polityką apartheidu
- b) Obywatelskiego nieposłuszeństwa
- c) Walki o prawa kobiet
- d) Walki z wyzyskiem ekonomicznym

43. W myśl Art. 16.ust.2 Konstytucji RP samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy: 1 p.

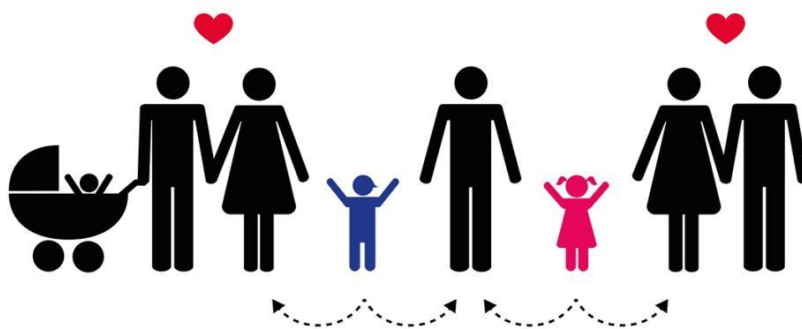
- a) Terytorialnej
- b) Samorządowej
- c) Publicznej
- d) Ustawowej

44. Ustępowanie miejsca osobom starszym w komunikacji miejskiej zaliczamy do norm: 1 p.

- a) Prawnych
- b) Religijnych
- c) Zwyczajowych
- d) Estetycznych

45. Zaznacz, jaki typ rodziny zaprezentowany jest w poniższym tekście i grafice. 1 p.

„Rodzina zrekonstruowana - to rodzina, której członkowie są jednocześnie członkami innych rodzin, które z różnych przyczyn nie funkcjonują (...). Rodziny te powstają na skutek rozpadu wcześniejszych struktur, między innymi z powodu rozwodu lub śmierci współmałżonka. Szacuje się, iż współcześnie w Polsce istnieje ich około 1 miliona.”

<https://meavita.pl/>

- a) Rodzina nuklearna
- b) Rodzina tradycyjna
- c) Rodzina wielopokoleniowa
- d) Rodzina patchworkowa